

2015-05-22

Avdelningen för Juridik
Germund Persson

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Ränteavdrag för interna lån – förutsättningarna för kommunala internbanker

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att regeringen snarast måste ta initiativ till en ändring bestämmelsen i 24 kap. 10 e § inkomstskattelagen (den s.k. ventilen) så att hänsyn kan tas till de förhållanden som råder för verksamhet som kommuner och landsting driver genom aktiebolag.

Förbundets ställningstagande

Genom en ändring av inkomstskattelagen skärptes reglerna när det gäller förutsättningarna för företag att dra av ränteutgifter som avser en skuld till någon som det råder intressegemenskap med (SFS 2012:857). Enligt den s.k. ventilen i 24 kap. 10 e § inkomstskattelagen förutsätter avdragsrätt att det skuldförhållande som ligger till grund för ränteutgiften är huvudsakligen *affärsmässigt motiverat*. Vid bedömningen av denna fråga ska det efter lagändringen särskilt beaktas om finansieringen i stället hade kunnat ske genom ett *tillskott*.

Frågan om effekterna för skattebefriade subjekt som kommuner och landsting kom att beröras först sent i lagstiftningsarbetet, bl.a. mot bakgrund av remissyttranden från kommunsektorn. SKL:s remissyttrande bifogas (*bilaga 1*). Regeringen gjorde dock i propositionen bedömningen att det inte var lämpligt med någon form av uttryckligt undantag som innebär att en internbank som innehas av en kommun alltid ska anses huvudsakligen affärsmässigt motiverad vid tillämpning av ventilen och det heller inte var motiverat att införa några andra specifika regler för kommunsektorn (prop. 2012/13:1 s. 258-260).

Den ändrade lagstiftningen föranledde oro när det gällde förutsättningarna för de kommunala internbankerna. Skatteverkets ställningstagande 2013-02-15 med anledning av de ändrade reglerna i förening med uttalanden från företrädare för finansdepartementet, verkade dock i någon mån lugnande. Saken har härefter kommit i ett annat läge.

Skatteverket ändrade sitt ställningstagande i frågan 2014-03-10 och ger där uttryck för en mera restriktiv hållning. I ett ärende om förhandsbesked avseende Växjö Kommunföretag AB har Skatterättsnämnden gjort en bedömning i linje med Skatteverkets ändrade ställningstagande. Växjö Kommunföretag AB överklagade Skatterättsnämndens beslut till Högsta förvaltningsdomstolen (HFD). HFD har dock både i det målet och i ett antal andra mål gällande tillämpningen av ventilen kommit fram till att frågorna inte lämpar sig för att prövas genom förhandsbesked. HFD har med anledning av detta avvisat ansökningarna. HFD:s domar ger således ingen vägledning för frågan om avdrag för ränteutgifter kan förväntas eller inte. Vi kan

därför inte längre se att förhandsbesked är en framkomlig väg för att få vägledande rättspraxis.

Vi utgår från att Skatteverkets kommer att följa sitt eget ställningstagande vid granskningen av företagens inkomstdeklarationer. Om Skatteverket inte medger ränteavdrag kan företagen överklaga och få frågan prövad i den ordinarie skatteprocessen i förvaltningsdomstolarna. Sådana processer tar dessvärre mycket lång tid.

Det råder därför osäkerhet kring förutsättningarna för de kommunala internbankerna. Vi har redan sett exempel på att kommunala internbanker avvecklats. Våra farhågor i remissyttrandet att de ändrade bestämmelserna skulle medföra att de kommunala internbankerna måste avvecklas riskerar således att besannas - till skada ytterst för den offentliga verksamhet som bedrivs av kommuner, landsting och regioner. Kostnaderna för den externa upplåningen kommer att öka utan att staten kommer att få in mer skatt från de kommunala bolagen.

SKL har i olika sammanhang påtalat att kommuner, landsting och regioner inte lånar ut medel till sina företag av skatteskal. Alternativet till att låna ut medel till de egna företagen är att de får placeras på annat sätt. Den skattemässiga effekten blir densamma – ev. ränteintäkter eller avkastning blir skattefri hos kommunen eller landstinget. Lagstiftningen vilar redan av detta skäl på felaktig grund.

Skälen för kommunala internbanker är istället affärsmässiga. Det handlar bl.a. om bättre villkor på de finansiella marknaderna, minskade finansiella risker, bättre kompetens, samt effektivare hantering i övrigt.

När det gäller tillskottsbestämmelsen finns det även anledning att uppmärksamma att statsstödsreglerna kan hindra att kommuner skjuter till medel i form av tillskott till olika verksamheter – det gäller särskilt verksamhet som ska drivas på affärsmässiga grunder, t.ex. energibolag och de allmännyttiga bostadsföretagen. Det ter sig som en orimlig konsekvens om avdragsrätt ska kunna vägras med hänvisning till förfaranden som är tveksamma eller rent av otillåtna enligt annan lagstiftning. Detta förhållande har inte berörts vare sig i förarbetena eller i Skatteverkets ställningstagande.

SKL anser sammanfattningsvis att lagändringen har fått effekter som varken är avsedda eller önskvärda. Enligt SKL måste bestämmelsen i 24 kap. 10 e § inkomstskattelagen (den s.k. ventilen) ändras, så att hänsyn kan tas till de förhållanden som råder för företag som ägs av kommuner, landsting och regioner. så att hänsyn tas till de förhållanden som råder för verksamhet som kommuner och landsting driver genom aktiebolag därför att regeringen snarast måste ta initiativ till en lagändring

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande